

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

LMC Voortgezet Onderwijs
Postbus 315
3000 AH Rotterdam

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6060

F 088 669 6050

www.onderwijsinspectie.nl

Contact

mevr. H. Verdaasdonk
Medewerker toezicht

T 6263

h.verdaasdonk-jacob@owinsp.nl

Datum 24 april 2017
Betreft Aanbieding definitief rapport kwaliteitsonderzoek

Onze referentie

5023767/41071/02VG-00/hv

Kopie aan

De directie van de school

Bijlage(n)

Definitief rapport van bevindingen

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met de bevindingen van het kwaliteitsonderzoek op De Theaterhavo/vwo, afdeling havo op 22 februari 2017. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht direct op de hoogte stelt van dit rapport.

Het conceptrapport is naar aanleiding van uw reactie d.d. 21 april jl. aangepast.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van bevindingen openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Hoogachtend,

mevr. drs. K.C. Plantinga,
inspecteur van het Onderwijs

LMC VOORTGEZET ONDERWIJS
NUMMER : 650
08 MEI 2017
Ter afhand.:
T.k.n. : C v B. Ansh
Map:

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

**Unie Noord, Theater havo/vwo
HAVO**

Plaats : Rotterdam
BRIN nummer : 02VG|C1
BRIN nummer : 02VG|00|HAVO
Onderzoeksnummer : 291505
Datum onderzoek : 22 februari 2017
Datum vaststelling : 24 april 2017

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 22 februari 2017 een onderzoek uitgevoerd op Unie Noord, De Theaterhavo/vwo, afdeling havo om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

De Theaterhavo/vwo is een kleinschalige school. Op de school zijn zo rond de 520 leerlingen ingeschreven. Van deze leerlingen zitten ongeveer 280 op de havo-afdeling. De school onderscheidt zich van andere scholen omdat naast de reguliere vakken, die iets zijn aangepast, de leerlingen vakken volgen in drie kunstrichtingen namelijk, theater, film of vormgeving.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Wij hebben voor de afdeling een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat de onderwijsresultaten op deze afdeling onvoldoende zijn.

Op 30 september 2016 hebben wij de uitkomsten van deze risicoanalyse met het bevoegd gezag besproken. Naar aanleiding van dit gesprek is besloten een onderzoek uit te voeren.

Toezichthistorie

In 2009 en 2012 is De Theaterhavo/vwo bezocht met een kwaliteitsonderzoek. Dit omdat de inspectie de leerresultaten niet kon beoordelen aangezien de school toen nog te kort bestond. De school is in 2005 gestart. In het rapport van 2012 geeft de inspectie aan dat de school voldoende kwaliteit levert, het onderwijsproces en kwaliteit zorg zijn toen als voldoende beoordeeld en er waren geen tekortkomingen in wet- en regelgeving.

Onderzoeksopzet

De inspectie vormt haar kwaliteitsoordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan een selectie van kwaliteitsindicatoren uit het toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. Bij dit onderzoek hebben we de indicatoren uit het zogenaamde kernkader onderzocht. Dit is het gedeelte uit het toezichtkader dat bij al onze kwaliteitsonderzoeken minimaal wordt beoordeeld. Om het onderzoek goed te laten aansluiten bij de specifieke kenmerken van de school en de

onderzochte afdeling hebben we het onderzoek aangevuld met indicatoren uit het zogenaamde aanvullende kader. Zo is de indicator 6.1 toegevoegd, de school is gericht op het stimuleren van talent. Deze indicator is toegevoegd omdat dit gezien de visie van de school en leerlingenpopulatie belangrijk is.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met het bestuur, management, vaksecties, leraren, betrokkenen van de zorg en leerlingen.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en bestuur.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIES EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een kwaliteitsonderzoek zoals wij hebben uitgevoerd, leidt tot een zogenaamd toezichtarrangement voor kwaliteit en/of voor naleving. Een arrangement kan *basistoezicht* inhouden of juist *aangepast* toezicht inhouden. In het eerste geval (bij basistoezicht) vinden wij de kwaliteit van voldoende niveau en is het daarom niet nodig om de school onder intensief toezicht te plaatsen. Als er echter te veel tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt conform beslisregels geoordeeld dat de kwaliteit onvoldoende is en stellen we een aangepast arrangement vast voor zwakke of voor zeer zwakke kwaliteit en/of voor naleving.

Onze conclusie voor Unie Noord, De Theaterhavo/vwo, afdeling havo is als volgt:

Op basis van het onderzoek kennen wij aan de afdeling het basisarrangement toe. Wij wijken hierbij af van de beslisregel aangezien de onderwijsresultaten van 2017 voor zowel de onderwijspositie ten opzichte van het basisschooladvies als ook de onderbouwsnelheid onder de norm liggen en daarmee de onderwijsresultaten onvoldoende zijn. Wij wijken af omdat de afstroom van leerlingen naar een lager onderwijsniveau is toe te schrijven aan de vwo-afdeling. Dit hebben wij met het bestuur besproken en het bestuur treft maatregelen.

De kwaliteit van het onderwijsproces is op de onderzochte onderdelen van voldoende niveau. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

Tijdens het onderzoek hebben wij in de naleving van wettelijke voorschriften een tekortkoming geconstateerd. Deze tekortkoming heeft betrekking op de beslissing van het bevoegd gezag over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar dat is gebaseerd op het schooladvies van de basisschool dat voor 1 maart wordt vastgesteld.

In de schoolplan heeft de school daar een zin aan toegevoegd namelijk, 'De school neemt die beslissing in combinatie met een Cito-score en of NIO-score of een score van een vergelijkbare test die aantoont dat de leerling daadwerkelijk de cognitieve mogelijkheden heeft om een havo- of vwo-diploma te behalen'. Deze passage is niet in lijn met hetgeen de wetgever beoogd.

Deze tekortkoming heeft het bevoegd gezag in de periode tussen het concept-rapport en definitieve rapport opgeheven. Het schoolplan is geactualiseerd en opnieuw gepubliceerd.

Verder hebben wij geen tekortkomingen in de naleving van de wettelijke voorschriften vastgesteld.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit zijn gekomen. Eerst geven we een samenvattend algemeen beeld over de kwaliteit van het onderwijs op Unie Noord, De Theaterhavo/vwo, afdeling havo. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen beeld

Het onderwijs op De Theaterhavo/vwo, afdeling havo voldoet aan basiskwaliteit. De analyses van de leerresultaten, de maatregelen die daar uit voortvloeien en de planmatige wijze waarmee aan verbeteringen wordt gewerkt, zorgen er voor dat de leerresultaten weer voldoende worden. Ook slaagt het team op De Theaterhavo/vwo, afdeling havo er in om het reguliere aanbod te verbreden waardoor talenten van leerlingen op het gebied van kunst wordt gestimuleerd. De ondersteuning en begeleiding is van voldoende niveau. Datzelfde geldt voor de lessen. Leraren geven op een aansprekende wijze les, waardoor de actieve betrokkenheid van leerlingen hoog is. De leskwaliteit kan verder aan kracht winnen door meer feedback te geven op het leerproces van de leerlingen.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda voor indicatoren van de onderwijsresultaten:

1. onder de norm
2. boven de norm
3. niet te beoordelen

Legenda voor andere indicatoren:

1. slecht

- 2. onvoldoende
- 3. voldoende
- 4. goed

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

De onderwijsresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3
R.1	Onderwijspositie t.o.v. advies PO	•		
R.2	Onderbouwsnelheid	•		
R.3_H	Bovenbouwsucces voor de afdeling havo		•	
EX_H	Examencijfers voor de afdeling havo		•	

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.3	De beleving van het sociale klimaat en de sociale veiligheid liggen op het niveau dat mag worden verwacht.			•	

Het schoolklimaat is stimulerend en ambitieus		1	2	3	4
6.1	De school is gericht op het stimuleren van talent.				•

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.				•
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.		•		

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.				•
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	

N.1	N1. Toelating voortgezet onderwijs	ja	nee
N1.1	Het bevoegd gezag baseert zijn beslissing over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar op het schooladvies van de basisschool dat voor 1 maart wordt vastgesteld.	•	
N1.2	Indien het schooladvies naar aanleiding van het resultaat van de centrale eindtoets of een andere toegestane eindtoets wordt gewijzigd, dan baseert het bevoegd gezag zijn beslissing over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar op dat gewijzigde schooladvies.	•	

N2.	Verzuim en voortijdig schoolverlaten, Ongediplomeerd schoolverlaten en verzuimbeleid.	ja	nee
N2.1	De schoolgids bevat informatie over: het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat.	•	
N2.2	De schoolgids bevat informatie over: Verzuimbeleid	•	

N3.	Passend onderwijs	ja	nee
N3.1	De schoolgids bevat informatie over: De wijze waarop de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven.	•	
N3.2	De schoolgids bevat informatie over: bij welk(e) samenwerkingsverband(en) het bevoegd gezag van de school is aangesloten.	•	

N3.	Passend onderwijs	ja	nee
N3.3	In het schoolplan is het onderwijskundig beleid opgenomen waarbij tevens het schoolondersteuningsprofiel is betrokken (de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven).	•	

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het bovenstaande algemene beeld en kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: onderwijsresultaten, onderwijsproces, ondersteuning en begeleiding en kwaliteitszorg.

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van 2017 zijn onvoldoende. De resultaten die behaald zijn in 2014, 2015 en 2016 laten zien dat teveel leerlingen vertraging op lopen in de onderbouw. Bovendien ligt de onderwijspositie van de leerlingen ten opzichte van het basisschooladvies onder de norm. Daarmee zijn twee van de vier indicatoren die gaan over de onderwijsresultaten onvoldoende. Er is een positieve tendens zichtbaar want inmiddels ligt het aantal leerlingen dat vertraging oploopt in de bovenbouw in 2016 weer boven de norm. Bovendien zien we dat het percentage leerlingen dat blijft zitten in de onderbouw, weliswaar nog onder de norm is, maar lager wordt. De examenresultaten zijn voldoende en ook daar is een positieve groei zichtbaar. De leerlingen die slagen, behalen een hoger gemiddeld indexcijfer dan in de voorgaande jaren.

Onderwijsleerproces

De lessen op De Theaterhavo/vwo, afdeling havo zijn overwegend van voldoende niveau. Opvallend is de actieve betrokkenheid van de leerlingen. Veel leraren bereiden de lessen goed voor en ze maken gebruik van aansprekende werkvormen. Onder andere hierdoor hebben wij gezien dat de docenten de leerlingen weten te boeien, leerlingen doen goed mee en er is veel interactie. Bij een aantal lessen maken leraren gebruik van actieve en samenwerkende werkvormen.

Onder andere doordat de leraren de lessen goed voorbereiden wordt de beschikbare tijd goed besteed, zijn de lessen taakgericht en is de doelmatigheid van de les van voldoende niveau. Er liggen wel kansen door doelen meer in een context te plaatsen en daar ook aan het einde van de les structureler op terug te komen. Daarbij slagen er nog te veel leraren niet in om goede manier effectieve feedback te geven op het leerproces van de leerlingen. Het gaat er dan om dat de leraar duidelijk maakt waarom een antwoord goed of fout is en dat de docent leerlingen meeneemt in de stappen die ze kunnen zetten om resultaten te verbeteren of een volgende stap in hun leerproces te zetten. Docenten kunnen hier de leerlingen bij betrekken, door ze na te laten denken over de stappen in

hun eigen leerproces. Dit wil de school wel bereiken en past ook goed bij de visie en ambities van de school.

De school heeft door het geven van kunstvakken een breed aanbod waardoor meer van de leerlingen wordt gevraagd maar waardoor ze zich ook breder kunnen ontwikkelen. Docenten zoeken samen met de schoolleiding naar een geïntegreerde aanpak van de kunstvakken en de algemeen vormende vakken. De inspectie heeft hier een paar mooie voorbeelden van gezien. Bij deze lessen wordt zichtbaar dat het aanbod en de werkwijze aansluiten bij deze specifieke leerlingenpopulatie en de ambities van de school. Het is wel een intensive werkwijze en zal ook niet voor alle vakken op deze manier toepasbaar en zinvol zijn. Het is dan ook belangrijk dat de schoolleiding met het team nadenkt over wat er in dit kader mogelijk en nuttig is.

Ondersteuning en begeleiding

De ondersteuning en begeleiding is gestructureerd en systematisch georganiseerd. De school werkt met gestandaardiseerde toetsen. Daarnaast maakt de school gebruik van RTTI (reproductie, toepassing 1 en 2 en inzicht) en OMZA (organisatievermogen, meedoen, zelfvertrouwen en autonomie) om toetsen te analyseren en te ontwikkelen. Dit om zicht te krijgen op de ontwikkeling van de leerlingen, maar om op termijn ook te gebruiken om leerlingen zelf dat inzicht te geven en ze meer verantwoordelijk te maken voor hun ontwikkeling. De uitkomsten van deze toetsen, de cijfers en het sociaal welbevinden van de leerlingen worden in voldoende mate op verschillende niveaus geanalyseerd, besproken en er worden concrete afspraken over gemaakt. De school heeft hiermee voldoende zicht op de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. De mentor speelt hierin een belangrijke rol.

Indien er extra hulp noodzakelijk is komt het zorgteam in beeld waarin ook de schoolverpleegkundige participeert. Hierdoor komen leerlingen met soms ingewikkelde problemen snel bij de juiste hulpverlening terecht. Dat komt ook doordat de lijnen met het samenwerkingsverband en schoolmaatschappelijkwerk kort zijn. De school biedt zelf faalangstreductietrainingen en trainingen voor leerlingen met examenvrees. Deze trainingen worden naast de extra bij- en ondersteuningslessen planmatig uitgevoerd en geëvalueerd.

Afspraken over doelen die zijn gemaakt met leerlingen en ouders of hoe te handelen in de klas lopen via de mentor. Dit is voldoende maar kan sterker worden aangezet aangezien het risico bestaat dat er door docenten niet altijd tijdens de lessen wordt gedacht aan de zorgvuldig uitgedachte ondersteuning.

Kwaliteitszorg

Wij waren onder de indruk van de wijze waarop de schoolleiding haar kwaliteitszorg heeft georganiseerd. De school heeft duidelijke analyses van de leerresultaten op schoolniveau, per leerjaar, voor de onder- en bovenbouw en per vak. Tevens worden bij deze analyses de adviezen van de basisscholen gebruikt. Uit deze gegevens worden trends gehaald, hiaten en ongewenste ontwikkelingen gesignaleerd. In het verbeterplan 'opbrengsten De Theaterhavo/vwo' zijn prestatieafspraken vastgelegd voor secties, teams en docenten. Deze afspraken worden op de verschillende niveaus systematisch gemonitord. Het gaat hier echter niet alleen om cijfermatige afspraken, maar het wordt ondersteund door onderwijsinhoudelijke doelen. De school gebruikt hiervoor een ontwikkelingsagenda waarin heel systematisch, concreet en doelgericht de ontwikkelpunten en ambities zijn opgenomen. Hier zijn tijdschema's aan verbonden, evaluatiemomenten en er is vastgelegd wie er verantwoordelijk zijn. Omdat de analyse van de leeropbrengsten in samenhang met de onderwijsdoelen op zo'n concrete, duidelijke manier is belegd en ook draagvlak heeft bij het team hebben wij de indicator en 'het doelgericht werken aan de kwaliteit van het onderwijs' als goed beoordeeld.

Afgerond beleid wordt vastgelegd en komt in de cyclus weer terug. Waardoor ook de borging is belegd. Bovendien heeft de schoolleiding zicht op het functioneren van de docenten en de wijze waarop ingezet beleid wordt toegepast. Hier zijn ook lesobservatie-instrumenten voor ontwikkeld. In het kader van kwaliteitsborging kan de schoolleiding overwegen om deze informatie samen te voegen in een overzicht op schoolniveau waardoor zichtbaar wordt waar de sterke en zwakke aspecten liggen als het gaat om het didactisch handelen van de leraren.

Het onderwijs wordt systematisch geëvalueerd onder ander met behulp van ouder- en leerlingenenquêtes. Bovendien heeft de school in november 2016 een visitatieteam op bezoek gehad dat op een onafhankelijke manier het onderwijs van De Theaterhavo/vwo in kaart heeft gebracht. Daarmee heeft de school het onderwijsproces in voldoende mate geëvalueerd.

